

Reactie van de Nederlandse Vereniging van Banken op Wetsvoorstel voor de implementatie van de vierde anti-witwasrichtlijn.

De Nederlandse Vereniging van Banken (“NVB”) heeft met belangstelling kennis genomen van het consultatiedocument van het wetsvoorstel voor de implementatie van de vierde anti-witwasrichtlijn.

De aanpak van witwassen en terrorismefinanciering is belangrijk. Banken spelen daarin gezien hun maatschappelijke rol en (informatie)positie een cruciale rol. Een efficiënte en effectieve wet is daarbij essentieel. Vandaar dat wij met de nodige nauwkeurigheid en gedetailleerdheid op het wetsvoorstel reageren.

Aangezien de richtlijn tot doel heeft om maximale harmonisatie tussen lidstaten te bereiken, is het zaak dat de Nederlandse vertaling van de Richtlijn, zo dicht mogelijk bij de originele tekst blijft. Dit geldt met name voor de definities en de lijsten met risicofactoren.

Verder is het van belang dat de Algemene Maatregel van Bestuur zo snel mogelijk beschikbaar komt. Met name voor bepaalde definities, zoals die van de UBO en PEP, zijn forse en tijdrovende systeem aanpassingen nodig. Daar moeten banken snel mee kunnen beginnen.

Wij hebben onze reactie in drie blokken geclusterd, te weten: algemeen, definities en artikelsgewijs commentaar.

Uiteraard zijn wij graag bereid om deze schriftelijke reactie nader toe te lichten. Contactpersoon hiervoor is: Yvonne Willemsen (willemsen@nvb.nl) of tel: 020-5502832.

1. Algemeen

Verhouding met de Wet op het Financieel Toezicht (Wft)

In het wetsvoorstel wordt een aantal bevoegdheden toegekend aan de toezichthouders conform de bevoegdheden van de toezichthouders op grond van de Wft. De vraag is of dit gerechtvaardigd is, gezien het verschil in doelstelling en toepassingsbereik van de Wwft en de Wft. In de MvT wordt hier verder ook geen aandacht aanbesteed. Dit is opvallend, omdat dit onderscheid in doelstelling en toepassingsbereik juist is benadrukt bij de MvT bij de inwerkingtreding van de Wwft¹. Bij de Wft gaat het om regels ter bevordering van integriteit van dienstverlening, gericht op onderdelen van de financiële sector en activiteiten van financiële instellingen. De Wwft heeft een meer bijzondere doelstelling, namelijk het voorkomen van witwassen en het financieren van terrorisme. De Wwft geldt daarom niet alleen voor financiële instellingen, maar ook voor aangewezen niet-financiële instellingen. In het voorstel lijken de bevoegdheden van de toezichthouders op grond van de Wft en Wwft aan elkaar gelijk te worden gesteld. Hierbij wordt voorbij gegaan aan de vraag of dit wel noodzakelijk is gelet op het onderscheid in beide regelingen (o.a. systematische risicoanalyse, het sanctieregime, etc). De grondslag voor de bevoegdheden van de toezichthouders moeten conform de Vierde Anti Witwas-Richtlijn worden geïmplementeerd in de Wwft, en niet conform de Wft.

Voorstel: Verzocht wordt om expliciet aandacht te besteden aan de bedoelde grondslag in de MvT.

Onterechte publicatie

Het wetsvoorstel kent een verruiming van de mogelijkheden van de toezichthouder om sancties te publiceren. Een publicatie over een overtreding kan achteraf onterecht blijken te zijn, omdat dit gebaseerd was op onjuiste feiten of door een foute beoordeling van de toezichthouder.

Weliswaar zou in voorkomend geval de publicatie van een nader besluit feitelijk kunnen dienen als rectificatie, maar zo'n nader besluit kan lang duren. Om die reden zou de toezichthouder uit eigen beweging moeten rectificeren.

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 31 238, nr. 3, p. 5.



Voorstel: In de Wwft een grondslag op te nemen voor spontane en onmiddellijke rectificatie van (onrechtmatige) publicatiebesluiten.

Rechtszekerheid

In het kader van rechtszekerheid is het gewenst dat de nieuwe bepalingen omtrent de wettelijke publicatieplicht van bestuurlijke sancties zo uitgelegd worden dat die verwijzen naar de wettelijke bepalingen voor het publiceren van sancties zoals die golden ten tijde van de overtreding.² Dit betekent dat als de toezichthouders na inwerkingtreding van het wetsvoorstel een bestuurlijke sanctie willen publiceren voor een overtreding die in het verleden is begaan, er gekeken zal moeten worden naar de wettelijke bevoegdheden van de toezichthouders om sancties te publiceren zoals die golden ten tijde van de overtreding. Dit om te voorkomen dat de toezichthouders - na inwerkingtreding van dit wetsvoorstel - de bevoegdheden kunnen gebruiken voor overtredingen uit het verleden.

Voorstel: Te bevestigen dat – in het kader van rechtszekerheid - nieuwe bepalingen omtrent de wettelijke publicatieplicht van bestuurlijke sancties alleen zullen gelden voor overtredingen die hebben plaats gevonden na inwerkingtreding van het wetsvoorstel.

Implementatietermijn

Begin juli 2016 heeft de Europese Commissie wijzigingen in de Vierde Anti Witwas-Richtlijn voorgesteld, waarin onder andere wordt aangestuurd op versnelde implementatie van de Vierde Anti Witwas-Richtlijn per 1 januari 2017.³

Het is evenwel onduidelijk of 1 januari 2017 of 27 juni 2017 wordt gehanteerd als uiterlijke implementatiedatum.

Voorstel: Aan te geven wat de beoogde datum van inwerkingtreding is.

Overgangstermijn

Art. 38 van de Wwft voorziet in overgangsrecht voor het CDD-onderzoek naar reeds bestaande cliënten. Instellingen dienen er voor zorg te dragen dat het CDD-onderzoek bij deze cliënten bij de eerste gelegenheid wordt geactualiseerd. De vraag is in hoeverre dit reëel is nu (i) de Wwft nog gewijzigd zal worden door het addendum van de EC en (ii) essentiële zaken, zoals de UBO-definitie, in lagere regelgeving zal worden vastgesteld. De NVB is dan ook van mening dat niet in redelijkheid gevorderd kan worden van banken om direct na inwerkingtreding geheel aan de nieuw opgelegde verplichtingen te voldoen, maar dat – in lijn met een recente uitspraak van de Rechtbank Rotterdam – slechts gevegd kan worden dat *instellingen* een voortvarend beleid voeren, dat erop gericht is om binnen een redelijke termijn aan de opgelegde verplichtingen te voldoen.⁴

Banken begrijpen dat er met toegenomen terreurdreiging en steeds complexere witwasmethoden er ook van de financiële sector steeds meer inspanning wordt gevraagd in het kader van het schoonhouden van het financiële stelsel. De effectiviteit van de aanvullende maatregelen zoals gesteld door de wet of verwacht door de toezichthouder is niet altijd duidelijk. Financiële instellingen hebben oog voor de urgentie om daartoe maatregelen te nemen in verband met toegenomen terreurdreiging en steeds complexere witwasmethoden, maar vragen de Minister om toe te zeggen dat er een effectiviteitsonderzoek zal plaats vinden naar de extra maatregelen.

Voorstel: Verzocht wordt het voornemen op te nemen om de effectiviteit van de extra TF maatregelen te laten onderzoeken, maar ook de verwachtingen van de toezichthouders hier aan te toetsen.

Extraterritoriale aspecten van het wetsvoorstel

Het wetsvoorstel heeft in meerdere opzichten extraterritoriale werking. Zo worden instellingen met bijkantoren en dochterondernemingen in derde landen verplicht ervoor te zorgen, dat deze bijkantoren en dochterondernemingen de Wwft naleven, hebben instellingen de verplichting op indringende wijze bewijs te vergaren ten aanzien van Nederlandse en buitenlandse klanten, kunnen klantgegevens op meerdere wijzen terecht komen bij buitenlandse FIUs en overheidsinstanties, etc.

² Zie in lijn hiermee: ECLI:NL:RBROT:2015:618.

³ http://ec.europa.eu/justice/criminal/document/files/aml-directive_en.pdf.

⁴ <http://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:CBB:2016:96>.



De toelichting bij het wetsvoorstel besteedt echter geen aandacht aan de standaard vragen die altijd opkomen bij extraterritoriale wetgeving: hoe worden instellingen geacht tegengestelde regels te implementeren? Er zijn bijvoorbeeld jurisdicties waarin in de wet is opgenomen dat gegevens niet mogen worden gedeeld met wie dan ook buiten deze jurisdicties (denk aan Rusland, Singapore, etc). Hier ontstaat onzekerheid voor financiële instellingen. Hoe wordt voorkomen dat instellingen klem komen te zitten tussen verschillende overheden? Hoe wordt voorkomen dat meerdere toezichthouders zichzelf bevoegd achten ten aanzien van een en hetzelfde feit? Hoe verhoudt extraterritoriale werking zich tot het uitgangspunt dat de Nederlandse staat/wetgever enkel bevoegd is op haar eigen grondgebied?

Voorstel: Het verzoek is om op de extraterritoriale aspecten een toelichting te geven.

Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB)

Op verschillende plaatsen in het wetsvoorstel zijn verwijzingen opgenomen naar AMvB's. Deze AMvB's zouden dan nadere invulling moeten geven aan begrippen of procedures voor zover de wet daarin niet voorziet. Los van het feit dat deze benadering een onzekerheid in zich meedraagt die het voor de betrokken instellingen nodeloos moeilijk maakt om tijdig de betreffende wetgeving adequaat in haar procedures te implementeren, is het bovendien zo dat de Richtlijn in voorkomende gevallen zelf al voldoende duidelijk is.

Voorstel: Geen of zo weinig mogelijk gebruik te maken van AMvB's en als er een AMvB komt dan is het van belang dat deze zo snel mogelijk beschikbaar komt en niet zoals in het verleden pas bij afkondiging van de wet. Met name bij de definities (denk aan die van de UBO en PEP) zijn forse systeemaanpassingen nodig, en daar moeten banken snel mee kunnen beginnen. Zie overigens ook de opmerkingen over de PEP en de UBO (onder ad 2. Definities).

2. Definities

Algemeen

Voor zowel de definities van Politiek Prominente Persoon (PEP) en hieraan verwante definities, als ook Uiteindelijke Belanghebbende (UBO) geldt dat het naar onze mening meer voor de hand ligt dat aangesloten wordt op de in de Richtlijn gebruikte definities.

PEP en gelieerde definities

Pagina 18 Memorie van Toelichting: De begrippen 'PEP', 'familielid van een PEP' en 'personen bekend als naaste geassocieerde van een PEP' zullen niet langer middels een verwijzing naar de uitvoeringsrichtlijn bij de derde richtlijn, maar bij AMvB worden gedefinieerd. Daarmee wordt de mogelijkheid gecreëerd om in aanvulling op de personen die door de richtlijn als PEP worden aangemerkt, ook andere personen aan te wijzen die voor Nederland als zodanig kwalificeren, bijvoorbeeld indien de NRA daartoe aanleiding geeft.

Deze AMvB leidt bij banken tot de nodige onzekerheid over de uitvoer van de PEP-check en veel extra werk als in later stadium nieuwe groepen PEP's worden aangewezen. Als commerciële databestanden, zoals WorldCheck bijvoorbeeld de additionele categorieën niet overnemen, zullen er in Nederland eigen lijsten moeten worden gemaakt.

Er moet ruimte zijn voor de tijd die er nodig is voor de implementatie hiervan bij banken en eventuele andere partijen.

Voorstel: Zoveel mogelijk aan te sluiten bij de bestaande definities uit de Richtlijn en als er een AMvB komt, deze zo snel mogelijk te publiceren (zie ook het algemene punt hierboven bij AMvB).

UBO

Hoewel in het wetsvoorstel de uitwerking van de zgn. 'pseudo UBO' (om in bepaalde specifieke gevallen een persoon of personen behorend tot het hoger leidinggevend personeel te noteren als UBO) wordt doorgeschoven naar lagere regelgeving, is het naar onze mening belangrijk om op voorhand al een enkele opmerking hierover te plaatsen. In de definitie van UBO in de Vierde Anti Witwas-Richtlijn is onvoldoende duidelijk waar de zinsnede "een persoon of personen behorend tot het hoger leidinggevend personeel" betrekking op heeft. Is dat (i) het hoger leidinggevend personeel van de rechtspersoon die de topholding vormt binnen een groep entiteiten of (ii) is dat het hoger



leidinggevend personeel van de rechtspersoon waarmee rechtstreeks een zakelijke relatie wordt aangegaan en waarvan de UBO moet worden vastgesteld?

Een taalkundige lezing van de definitie in de Vierde Anti Witwas-Richtlijn zou op het laatste duiden.

Voorstel: Graag deze zienswijze bevestigen, bijvoorbeeld door hierover een passage op te nemen in de AMvB.

Wij gaan ervan uit dat onderzoek naar een mogelijke pseudo-UBO bij een beursgenoteerde onderneming niet noodzakelijk is. Dat is immers in lijn met het feit dat UBO's bij beursgenoteerde ondernemingen in de UBO-definitie zelf uitgesloten zijn. UBO-onderzoek kan derhalve achterwege blijven.

Voorstel: Graag deze zienswijze bevestigen, bijvoorbeeld door hierover een passage op te nemen in de AMvB.

Correspondent relatie

In de Memorie van Toelichting staat hetzelfde als in de Richtlijn met de toevoeging dat in ieder geval onder het begrip ook valt "het verlenen van documentaire kredieten". De definitie van correspondent relatie blijft daarmee onduidelijk.

Voorstel: Een nadere toelichting op te nemen, hetzij in de definitie hetzij in de Memorie van Toelichting. Ook de terminologie omtrent "het verlenen van documentaire kredieten" is onduidelijk. Er is geen sprake van 'verlenen', zijnde een dienst, maar juist van een product met diverse rollen voor bovendien meerdere banken.

Daarbij het verzoek ook voorbeelden te geven van correspondent relaties die begrepen moeten worden onder "met inbegrip van betrekkingen die zijn aangegaan voor effectentransacties." Zowel de 4e AMLD als de FATF geven hierover geen aanvullende guidance, zodat onduidelijk is op welke risico's specifiek wordt bedoeld.

Definitie hoger leidinggevend personeel

De Richtlijn kent twee begrippen. In artikel 3 sub 6 (a) (ii) wordt in het kader van de identificatie van de UBO het begrip 'senior manager official(s)' gebruikt. Verder wordt in artikel 3 sub 12 het begrip 'senior management' gedefinieerd. Dit begrip wordt in de Richtlijn gebruikt in relatie tot entiteiten die onder Richtlijn vallen. In het voorstel zijn de begrippen samengenomen tot één definitie ("a. personen die het dagelijks beleid van een instelling bepalen; of b. personen werkzaam onder verantwoordelijkheid van een instelling....."). Dit is onduidelijk omdat het gaat om verschillende niveaus en activiteiten die met de verschillende rollen bedoeld worden.

Het is de vraag of dit niet leidt tot problemen bij het identificeren van de UBO, aangezien er "of" staat. In de praktijk zal b. niet uitvoerbaar zijn en zal alleen gebruik gemaakt worden van de omschrijving onder a.

Voorstel: De definitie uit de Richtlijn⁵ hanteren, omdat deze veel beter aansluit bij het doel: het optimaal beheersen van de risico's met betrekking tot personen die feitelijke zeggenschap hebben. en het begrip 'senior manager official(s)' (artikel 3 sub 6 (a) (ii) in het kader van UBO's separaat definiëren.

⁵ Art. 3 sub 12 „hoger leidinggevend personeel”: functionarissen of werknemers met voldoende kennis van de blootstelling van een instelling aan het witwasrisico en het risico van terrorismefinanciering en met voldoende anciënniteit om beslissingen te nemen die van invloed zijn op die blootstelling; hierbij hoeft het niet noodzakelijk om een lid van de raad van bestuur te gaan;



3. Artikelsgewijs

Art. 1a lid 1

Hier staat dat de wet van toepassing is op een bank of andere financiële onderneming, handelend in het kader van zijn beroepsactiviteiten.

Banken ontwikkelen steeds vaker niet-financiële producten en bieden steeds vaker producten los aan (dus geen pakket). Er zullen dus cliënten zijn die geen financiële diensten afnemen.

Op de wijze zoals het nu geformuleerd is, lijkt de verplichting om cliëntenonderzoek uit te voeren niet beperkt tot financiële dienstverlening.

Voorstel: Graag toelichten dat er voor niet klassieke bankactiviteiten, bijvoorbeeld aanbieden van nieuwsbrieven, communities, ondernemersplatformen etc. geen cliëntenonderzoek noodzakelijk is.

Art. 2

Art. 2 van de Wwft regelt dat instellingen er voor zorg dienen te dragen dat bijkantoren en dochterondernemingen in derde landen het bepaalde in de Wwft dienen na te leven. Voorts worden instellingen met een bijkantoor in een andere lidstaat op grond van het derde lid verplicht om erop toe te zien dat deze bijkantoren de regelgeving in de betreffende lidstaat ter implementatie van de Vierde Anti Witwas-Richtlijn naleven. Uit de concepttekst van de memorie van toelichting blijkt dat een instelling er door de toezichthouder op kan worden aangesproken indien een bijkantoor of dochteronderneming daarin tekort schiet.⁶ Niet helder is hoe bijv. DNB haar toezichtbevoegdheden zal gaan afdwingen, zeker gezien een recente uitspraak van de Rechtbank Rotterdam waaruit bleek dat DNB haar toezichtbevoegdheden in strijd met het territorialiteitsbeginsel heeft ingezet bij een onderzoek in Suriname⁷

Voor instellingen is vooral belangrijk te weten wie bijv. bevoegd is te oordelen over naleving van verplichtingen op grond van de Vierde Anti Witwas-Richtlijn in welk land. Het wetsvoorstel lijkt te stellen dat DNB bevoegd is ten opzichte van een buitenlandse dochter/bijkantoor van een Nederlandse bank dus bijv. bij buitenlandse dochter/bijkantoren van een Nederlandse Bank.

Als dit het uitgangspunt is, wat is dan de rol van de buitenlandse toezichthouders in de landen waar Nederlandse banken actief zijn? Kan de buitenlandse toezichthouder (spiegelbeeldig) ook toezicht houden op Nederlandse dochters/bijkantoren van buitenlandse banken? Dus houdt de Franse toezichthouder dan toezicht op naleving van de Wwft door de Nederlandse dochters van BNP? En wat is de rol van de ECB waar het gaat om SSM banken? Op grond van de SSM Verordening houdt de ECB immers toezicht op de inrichting van de interne organisatie van SSM banken. Dat zou toch betekenen dat de ECB voor de SSM banken toezicht houdt en niet DNB? Voor de instellingen levert dit niet alleen dubbel toezicht op in deze landen, maar brengt dit ook dubbele kosten met zich mee. Zie ook onze opmerkingen onder het kopje "Extraterritoriale aspecten van het wetsvoorstel"

Voorstel: Nader toelichten wie bevoegd is te oordelen over naleving van verplichtingen in welk land.

Art. 2a lid 1

Onduidelijk is wat wordt bedoeld met 'bijzondere aandacht'.

Voorstel: Nadere invulling van dit begrip is gewenst.

Art. 2b

Het uitgangspunt van art. 2b van de Wwft is een *risk-based* benadering. Tevens wordt aangegeven in de MvT dat 'het voor de hand ligt dat de risicobeoordeling uit hoofde van de Wwft onderdeel is van de SIRA, bedoeld in art. 10 van het Bpr'.

De reikwijdte van de Bpr-SIRA is niet beperkt tot het voorkomen van witwassen of het financieren van terrorisme, maar heeft als doel de integere uitoefening van het bedrijf van financiële ondernemingen te waarborgen. Het uitgangspunt van de Bpr-SIRA is *risk-based*, maar zien we in de praktijk dat de toezichthouders een meer *rule-based* benadering hanteren. De vraag is dan ook of de toezichthouders deze *rule-based* benadering zullen hanteren voor de Wwft-SIRA?

⁶ Concept memorie van toelichting Implementatiewet vierde anti-witwasrichtlijn, p. 24.

⁷ <http://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI%3ANL%3ARBROT%3A2016%3A109>.



Normadressaat van de Bpr-SIRA is de *financiële onderneming*. Dit zijn ondernemingen met een vergunning van ECB⁸, DNB of de AFM. De reikwijdte van de Bpr-SIRA is dan ook beperkt tot het Nederlands grondgebied van de financiële onderneming. De reikwijdte van de Wwft-SIRA is niet helder. Normadressaat is de *instelling*. Maar uit de MvT blijkt ook dat *instellingen* er op moeten toezien dat bijkantoren en dochterondernemingen in derde landen de groepsprocedures en maatregelen dienen te volgen, waaronder het uitvoeren van risicobeoordelingen.

Voorstel: Duidelijk te omschrijven wat de reikwijdte is van de art. 2b Wwft SIRA en welke toezichthouder bevoegd is. En daarnaast explicieter te omschrijven dat art. 2b Wwft SIRA risk-based is.

Voorstel om de zin in de MvT waarin wordt verwezen naar art. 10 van het Bpr, te wijzigen in: 'Het ligt voor de hand, *maar het is nadrukkelijk geen verplichting*, dat de risicobeoordeling uit hoofde van de Wwft onderdeel is van de SIRA, bedoeld in art. 10 van het Bpr'

Art. 2c

Uit de MvT blijkt dat *instellingen* de supranationale en nationale risicobeoordeling als hulpmiddel dienen te gebruiken bij het opstellen van de individuele risicobeoordeling in de zin van art. 2b Wwft. De vraag is alleen in hoeverre instellingen in hun individuele risicobeoordeling mogen afwijken van de (supra)nationale risicobeoordeling; is dit mogelijk? Want in de praktijk wijzen de toezichthouders sectoren aan die als hoog risico moeten worden beschouwd, en blijft er weinig ruimte voor een andere beoordeling door een instelling (bijv. witwasrisico's in de sport, private banking). Indien er geen ruimte voor instellingen is om een eigen risicobeoordeling te maken, dient dit nadrukkelijk aan de orde te komen in het wetsvoorstel. Want in dat geval kan er dan ook niet gesproken worden over een *risk-based* benadering.

Voorstel: De risk based benadering t.a.v. de (supra)nationale risicobeoordeling nader toe te lichten in de MvT.

Art. 2d lid 1 en 2

In het artikel wordt gesproken van een compliancefunctie. Onduidelijk is wat hieronder wordt verstaan. Is dit de 'nalevingsfunctionaris op managementniveau'?

Voorstel: De compliancefunctie nader toelichten in de Memorie van Toelichting door te verwijzen naar de Wft. En conform Engelse tekst van de 4^e Anti-witwas Richtlijn alleen te spreken over een Compliance officer en niet over een nalevingsfunctionaris op managementniveau.

Art. 2d lid 3

Het melden van ongebruikelijke transacties wordt hier neergelegd bij de compliancefunctie. Dit sluit niet aan bij de bestaande praktijk, omdat deze taak vaak is neergelegd bij een afdeling Veiligheidszaken. Wij nemen aan dat de melding onder verantwoordelijkheid van de daartoe aangewezen Compliance officer kan worden verricht.

Voorstel: Deze passage weglaten.

Art. 2f lid 5

Het is de vraag wanneer de maatregelen als onvoldoende worden beoordeeld door de toezichthouder. Zijn bijvoorbeeld maatregelen overeenkomstig FATF GAFI voldoende?

Voorstel: Nadere duiding opnemen in de MvT wat onder voldoende wordt verstaan, anders ontstaat de nodige (rechts)onzekerheid.

Art. 3 lid 2, sub b.

Hier is "op risico gebaseerde en adequate" vervangen door "redelijke".

Voorstel: Het verzoek is om in de MvT een kwalificatie te geven hoe 'redelijke maatregelen' moeten worden ingevuld?

⁸ In het geval Nederlandse significante banken die rechtstreeks onder toezicht staan van de ECB.



Art. 3 lid 5 sub b

In combinatie met de opmerkingen over de definitie van UBO hierboven, is het onzeker geworden wat van tijd tot tijd kwalificeert als UBO.

Voorstel: Meer aansluiten bij de bepalingen in de Richtlijn

Art. 3 lid 6 sub c

Hier wordt gesproken over indicaties', terwijl de Richtlijn spreekt over 'vermoedens'.

Voorstel: Terminologie uit de Richtlijn gebruiken.

Art. 3 lid 7

Verwezen wordt naar een 'verband' tussen transacties. Betekent dit niet in feite dat iedere en alle transacties van EUR 10.000 onder dit onderzoeksregime vallen? Hoe weet de relevante partij immers dat er een onderling verband is?

Een toevoeging als 'kennelijk' bij 'verband' zou helpen om de nodige verduidelijking te bieden.

Voorstel: Het woord 'kennelijk' hier toevoegen.

Art. 3 lid 8

De zinsnede "of twee of meer transacties waartussen een verband bestaat met een gezamenlijke waarde van ten minste EUR 2.000 of meer", is onduidelijk.

Voorstel: Ook hier 'kennelijk verband' gebruiken om nadere duiding te bieden.

Art. 3 lid 9

Volgens de Richtlijn moet een instelling *kunnen* aantonen dat de maatregelen zijn afgestemd op de risicogevoeligheid.

Voorstel: Aansluiten bij de tekst uit de Richtlijn en toelichting en spreken over 'kunnen aantonen'. Het gebruik van 'aantoonbaar' kan immers leiden tot een andere uitleg.

Art. 3 lid 10

Voorstel: Verwijzen naar Annex 1 van de Richtlijn lijkt meer voor de hand te liggen.

Art. 3 lid 12

Dit artikel stelt dat redelijke maatregelen genomen moeten worden om de verzamelde gegevens actueel te houden. Wij stellen voor hier de huidige wetstekst te blijven gebruiken, waarin ook staat dat dit risico gebaseerd dient te gebeuren. De huidige wet geeft de mogelijkheid om bij lagere witwasrisico's dit actualiseren pas te laten plaatsvinden als daar aanleiding voor is. De nieuwe tekst lijkt hier anders mee om te gaan hetgeen tot een aanzienlijke administratieve last voor instellingen en klanten zal leiden.

Voorstel: De huidige wettekst te blijven gebruiken..

Art. 5

Op het eerste gezicht lijken de voorwaarden voor introductie op grond van artikel 5 lid 1 sub a onder 5 een beperktere reikwijdte te hebben dan op grond van de Vierde Anti Witwas-Richtlijn is bedoeld. De Vierde Anti Witwas-Richtlijn spreekt van de mogelijkheid van introductie door "a third party that is part of the same group" in plaats "een bijkantoor of dochteronderneming". Strikt genomen zou introductie door zusterondernemingen ook toegestaan dienen te zijn.

Voorstel: Aan te sluiten bij de tekst van de Richtlijn en te spreken van "een derde die deel uitmaakt van dezelfde groep".

Art. 5 lid 1 sub a onder 4



Onder 3de AMLD bestond de zogenaamde “Common Understanding between Member States on third country equivalence”. Deze komt niet meer terug in 4^e AMLD.

In het voorstel voor de herziene Wwft wordt nog steeds verwezen naar instellingen met zetel in een door Onze Minister van Financiën aangewezen staat die geen lidstaat is.

Vraag: Blijft deze verwijzing onveranderd en wordt hiermee bedoeld op de lijst van landen in artikel 3 van de Uitvoeringsrichtlijn (hoewel daar geen verwijzing is naar artikel 5)? Of is dit een omissie?

Art. 6 lid 1

Hier is opgenomen dat een instelling een vereenvoudigd cliëntenonderzoek kan verrichten indien er sprake is van een laag risico op witwassen of het financieren van terrorisme.

Voorstel: Conform de formulering in art. 8 lid 1 sub a. spreken van “naar haar aard” een laag risico op witwassen of het financieren van terrorisme met zich meebrengt.

Art. 6, lid 3.

De lijst met soorten klanten, waarvoor een vereenvoudigd cliëntenonderzoek was toegestaan is uit de wet verdwenen. Wel worden risicofactoren gepubliceerd in een AMvB. Een verwijzing naar bijlage 2 van de Richtlijn (waarin een niet-limitatieve lijst van factoren en soorten bewijs van potentieel lager risico is opgenomen), lijkt meer voor de hand te liggen.

Het is zaak dat bestaande groepen nog steeds voor vereenvoudigd onderzoek in aanmerking kunnen blijven komen.

Voorstel: De lijst met risicofactoren zo snel mogelijk te publiceren en daarbij aan te sluiten/te verwijzen naar bijlage 2 van de Richtlijn.

Art. 6 lid 4

De instelling moet redelijke maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat de gegevens die het verzameld heeft, actueel worden gehouden.

Voorstel: Wij stellen voor om hier (net als bij art. 3 lid 12) toe te voegen dat dit risico gebaseerd dient te gebeuren.

Art. 6 lid 5

Opgenomen is hier dat een toereikende controle van de transacties moet plaatsvinden. In lijn met de tekst van de Richtlijn stellen wij voor om hiervan ‘monitoring’ te maken in plaats van ‘controle’. Controleren heeft een andere betekenis in dit kader.

Voorstel: het woord ‘controle’ te vervangen door ‘monitoring’.

Art. 7 lid 1

De vrijstelling voor bepaalde vormen van elektronisch geld is komen te vervallen.

Deze betaalmiddelen worden nu vaak ingezet om er voor te zorgen dat bijvoorbeeld daklozen, asielzoekers e.d. toch over leefgeld kunnen beschikken. Deze personen beschikken vaak niet (meer) over een ID. Door de inperking van deze vrijstelling dreigt deze groep buitengesloten te worden. Hiervoor zou de minister in overleg met hulpverleners een oplossing moeten zoeken.

Voorstel: Een nadere duiding in de MvT hierover opnemen en (samen met hulpverleners) naar een passende (op risico gebaseerde) oplossing zoeken voor deze groep personen.

Art. 7 lid 1 sub b

Elektronisch geld heeft onder de Wft een ruimere definitie dan hier bedoeld wordt.

Voorstel: te spreken over ‘elektronisch opgeslagen geldwaarde’.

Art. 7 lid 1 sub e

Het is niet duidelijk waar het bepaalde uit sub e uit volgt, het lijkt in ieder geval niet uit de Richtlijn voort te vloeien.



Voorstel: In de MvT de grondslag nader toelichten.

Art. 8 lid 2

Hier wordt verwezen naar de risicofactoren.

Voorstel: te verwijzen naar/aan te sluiten bij bijlage 3 van de Richtlijn.

Art. 8 lid 3

De Richtlijn spreekt over 'onbruikelijke' en niet over 'uitzonderlijke' transactiepatronen. Daarnaast spreekt de richtlijn over 'monitoren' en niet 'controleren'.

Voorstel: Tekst in lijn te brengen met de Richtlijn.

Art 8 lid 4

In het voorstelde lid 4 staat een limitatieve rij waarvan altijd 1 van de 3 genoemde maatregelen moet worden genomen. Hiermee lijkt het artikel niet meer risk based, maar een rule based invulling te krijgen bij de non-face identificatie (identificatie op afstand).

De onbedoelde consequentie van deze wijziging is dat de genoemde opties a, b, c, de facto nieuwe vormen van (afgeleide) elektronische identificatie uitsluiten.

Voorstel: De 'oude' tekst uit de Wwft te handhaven. Dit is ook in lijn met de revisie van art. 13 lid 1 sub a van de 4^e AMLD, waarin ook geen limitatieve opsomming staat die altijd gevolgd moet worden. Door de 'oude' tekst te blijven gebruiken is de Wwft ook toekomstbestendiger. Met name in de situatie dat er volledig digitale technieken zijn om een klant op afstand te identificeren.

Voorstel tekst:

"4. Onverminderd het eerste lid neemt een instelling, indien een cliënt niet fysiek aanwezig is voor verificatie van diens identiteit, maatregelen om het hogere risico te compenseren. De instelling kan aan de vorige volzin voldoen indien zij:

....."

Tevens wordt voorgesteld om een maatregel d. toe te voegen:

d. of het succesvol kunnen inloggen met elektronische identificatiemiddelen, die voldoen aan door de overheid gestelde wettelijke eisen.

Als hiervoor niet wordt gekozen, stellen wij voor om in art. 4 van de Uitvoeringsregeling Wwft ook modernere vormen van identificatie, zoals bijv. eID op te nemen.

Art. 8 lid 5 sub d

Wordt onder 'schriftelijke vastlegging' ook digitale vastlegging verstaan?

Voorstel: Dit nader toe te lichten in de MvT

Art. 8 lid 6 sub b onder 3

Er is een verplichting opgenomen dat de zakelijke relatie met PEP-betrokkenheid doorlopend aan verscherpte monitoring moet worden onderworpen. Deze verplichting staat ook in Richtlijn artikel 20 lid b (iii). Hoe moet deze verscherpte monitoring gezien worden in het licht van de onderstaande guidance van FATF inzake (domestic and international organisation) PEP's?

"When the risk assessment established that the business relationship with a domestic/international organisation PEP does not present a higher risk, the PEP in question can be treated like any other normal customer, i.e. the financial institution and DNFBP should apply normal customer due diligence measures and monitoring. When undertaking ongoing due diligence as required under Recommendation 10, it should be noted that a change in circumstances may change the level of risk applicable to a particular PEP, such that enhanced CDD and/or the measures set out in Recommendation 12 should be applied. This may necessitate a reconsideration of whether the financial institution or DNFBP has implemented internal controls which are sufficient to mitigate the higher level of risk. If the financial institution or DNFBP determines that it has not implemented



internal controls which are sufficient to mitigate the higher level of risk, the business relationship should be terminated.”

Voorstel: In de MvT verwijzen naar de FATF guidance.

Art. 10

De toevoeging dat mag worden uitbesteed bij een uitbestedingsovereenkomst of agentuur-overeenkomst is te beperkend. En bovendien niet in lijn met het tweede lid waarin staat dat schriftelijke vastlegging pas nodig is als er sprake is van een structureel karakter. Het moet ook mogelijk blijven om in incidentele gevallen gebruik te maken van uitbesteding.

Voorstel: Dit aan te passen in de tekst.

Art. 13

In de MvT wordt vermeld dat de taken van de FIU in Nederland ook strekken ter voorkoming en ten behoeve van de opsporing van de aan witwassen gerelateerde misdrijven. Onduidelijk is of nu met deze uitbreiding ook van financiële instellingen verwacht wordt dat de sector gaat monitoren op alle misdrijven van witwassen. Financiële instellingen kunnen veel dingen niet zien / monitoren en derhalve kan het niet zo zijn dat instellingen de verplichting krijgen die aan de opsporingstaak van de overheid zijn toe te schrijven.

Voorstel: Dit nader toelichten in de MvT

Art. 13 onderdeel g

Bevoegdheid van FIU om gegevens te vorderen dan wel door te verstrekken, is fors toegenomen. De belangenafweging die hierbij meegenomen lijkt te worden, is of een (rechts)persoon onevenredig wordt geschaad. Wij missen echter 1) de afweging of het belang bij de gegevens groot genoeg is om deze te vorderen dan wel te verstrekken en 2) een legitimiteitscontrole, zowel vooraf als achteraf (dus de auditeerbaarheid van de gegevensuitwisseling). Zie ook artikelen 13a, 16a, 17 en 27.

Vraag: Krijgt een financiële instelling ook recht op inzage over welke informatie de toezichthouder over haar heeft opgevraagd bij de FIU? Dit analoog aan de reguliere inzagerechten? Wij verwijzen ook naar onze eerdere opmerkingen op de privacy aspecten van het wetsvoorstel.

Art. 13a en 13b

Een aantal waarborgen die in de Vierde Anti Witwas-Richtlijn staan, zien we nu onvoldoende terug in de consultatietekst van de Wwft. Bijv. de artikelen 54 en 55 lid 1. Deze artikelen zien toe op waarvoor de informatie die tussen FIU's gedeeld mag worden gebruikt en ook het doel ervan. Concreet is het de vraag of art. 13a lid 2 niet al te eenvoudig de procedurele regels van strafvordering doorkruist en of lid 6 hier wel voldoende waarborg voor biedt.

Voorstel: In de Wwft en/of de MvT dit toe te voegen en toe te lichten.

Art. 13b lid 1:

Hier wordt gesproken van “anoniem verbanden leggen”.

Voorstel: te spreken van ‘gepseudonimiseerd’ o.i.d. en niet van “anoniem”, omdat het anders niet mogelijk is om de gegevens weer te herleiden tot het niveau van een individu.

Artikel 16

Volgens de wetswijziging zou hier in het vierde lid, onderdeel a, “artikel 3, 14e lid”, vervangen door: artikel 3 16e lid.

Vraag: Wordt met 14e lid niet 13e lid onderdeel a bedoeld?

Art. 17 lid 1

Hierin staat dat de FIU bij een financiële instelling die een melding heeft gedaan gegevens of inlichtingen kan vragen of bij een instelling die naar het oordeel van de FIU beschikt over gegevens



of inlichtingen die relevant zijn voor het analyseren door de FIU van een transactie of voorgenomen transactie of van een zakelijke relatie.

In de Vierde Anti Witwas-Richtlijn staat de toevoeging dat dit wel in lijn moet zijn met de van toepassing zijnde wetgeving.

Voorstel: Aan het eind van dit artikellid toe te voegen: “... voor zover in lijn met de van toepassing zijnde (privacy)wetgeving.”

Art. 17 lid 2

Dit artikel stelt dat instellingen gegevens “onverwijld en in schriftelijke vorm” moeten verstrekken.

Wij merken op dat instellingen een redelijke termijn moeten krijgen om te reageren. Banken zijn over het algemeen niet 24/7 open.

Voorstel: In de MvT opnemen dat FIU moet aangeven wanneer de gegevens moeten worden opgeleverd.

Art. 20a:

Dit is een nieuw artikel waarin werknemers om overtredingen te kunnen melden.

Voorstel: De zinsnede '[...] om een overtreding van de bij of krachtens deze wet [...] te wijzigen in [...] om een vermoeden van een overtreding van de bij [...]'

Art. 20 b

De meldplicht rust op de instelling. In artikel 20b krijgt de medewerker die besluit zelf te gaan melden bescherming. Het is de vraag of dat wel de bedoeling is? Dit kan tot een soort klikgedrag gaan leiden. Maar daarvoor wordt artikel 20 a al opgenomen.

Wij vragen ons af of deze interpretatie voldoende overeenkomt met de relevante bepalingen van de Richtlijn.

Voorstel: Aansluiten bij de relevante bepalingen in de Richtlijn.

Art. 23 lid 5, 1^e

Hierin wordt gesproken dat de instelling aan een bijkantoor of aan een dochteronderneming gegevens mag verstrekken.

Vraag: Is er ook een mogelijkheid om tussen dochters die tot dezelfde groep behoren, deze informatie te delen zonder schending van de geheimhouding die volgt uit lid 1?

Art 23a

In de toelichting op artikel 23a wordt de verplichting neergelegd om informatie over de ongebruikelijke transactie (OT) meldingen binnen de Groep te verspreiden, tenzij de FIU andere instructies geeft.

De verplichting voor instellingen om intragroep melding te doen van het feit dat een OT melding is gedaan in Nederland en/of (spiegelbeeldig) een ander land waar de instelling actief is, betekent dat gegevens van klanten verspreid zullen worden tot in alle landen waar financiële instellingen actief zijn. Zo zullen deze gegevens (verplicht) terecht kunnen komen in landen zonder passend beschermingsniveau.

Voorstel: Toelichten in de MvT wat de waarborgen voor klanten en instellingen zijn, dat zij niet ten onrechte (of dubbelop) onderwerp worden van onderzoeken van buitenlandse toezichthouders of overheidsinstanties als gevolg van deze verplichting.

Het artikel roept tevens de vraag op vanaf welk moment de informatie over OT meldingen moeten worden gedeeld. Wij merken hier ook op dat artikel 45 lid 8 van de Vierde Anti Witwas-Richtlijn slechts stelt dat het intra-groep delen van informatie is toegestaan, niet dat dit verplicht is.

Voorstel: Bevestigen dat bij alle OT meldingen een bevestiging van de FIU wordt gegeven en dat daarbij (onverwijld) wordt aangegeven dat wel of niet de informatie over de MOT melding mag



worden gedeeld binnen de groep. Tot die bevestiging is gekregen, zal de instelling de OT melding niet intragroep delen, omdat zij anders te veel rechtsonzekerheid ondervindt of de melding wel of niet gedeeld kan worden.

Verder vragen we ons af hoe dit artikel zich verhoudt tot artikel 23 lid 5 1^e Wwft, waarin staat dat het bijkantoor of de dochteronderneming moet voldoen aan het niveau van de groep geldende gedragslijnen en procedures. Die procedures moeten conform de Wwft zijn. In artikel 23a Wwft staat deze laatste beperking niet.

Voorstel: Graag verduidelijking hoe deze 2 artikelen zich tot elkaar verhouden.

Art. 32j lid 1

De gehanteerde termijn van 5 werkdagen is vrij kort.

Voorstel: Een langere termijn van bijv. 10 werkdagen hanteren.

Art. 32g

Een openbare waarschuwing kan op grond van de Vierde Anti Witwas-Richtlijn worden uitgevaardigd bij bepaalde categorieën van ernstige overtredingen. Het middel wordt ook ingezet voor andere overtredingen. Wanneer het middel wordt ingezet, is ter discretie van de toezichthouder. Nadere criteria of voorwaarden waaraan moet worden voldaan ontbreken. Zoals de bevoegdheid nu is geformuleerd zou de bevoegdheid ook gebruikt kunnen worden als een instrument om naleving te bevorderen zonder dat sprake is van een schending van wetgeving die de belangen van derden mogelijk kan schaden of dat het zeer aannemelijk is dat er mogelijk schade voor derden dreigt.

Het middel kan alleen ingezet worden om 'het publiek, de markt en andere betrokken derden te waarschuwen voor de overtredende instelling'. Dit vereiste blijkt echter niet uit de voorgestelde tekst.

Voorstel: Specificiëren wat de omstandigheden zijn waaronder een openbare waarschuwing kan worden uitgevaardigd. De bevoegdheid zou expliciet beperkt moeten worden tot situaties waarin het waarschuwen een duidelijke en beoogde functie kan hebben, namelijk het waarschuwen van het publiek.

Tevens toe te lichten op welke wijze de toezichthouders de informatie dient te publiceren.

Art. 33 lid 1 sub a 1

Door het toevoegen van de UBO aan artikel 33 lid 1 wordt er vastlegging van gegevens gevraagd van de UBO die in het klantenonderzoek niet verzameld worden. Dit artikel heeft verregaande consequenties voor de instellingen. Wij vermoeden echter dat de reikwijdte van deze wijziging niet zo bedoeld is.

Het verifiëren van de identiteit van de UBO in de zin van artikel 3 lid 2b houdt in het vaststellen of de persoon die als UBO wordt gepresenteerd ook daadwerkelijk de UBO is. Het betekent niet vaststellen dat de persoon is wie hij zegt dat hij is. Dit laatste gebeurt voor UBO's risico gebaseerd. Deze verplichting opleggen is niet in lijn met zoals het begrip verificatie UBO altijd is uitgelegd en is praktisch niet uitvoerbaar, omdat UBO's geen klanten van de bank zijn en er veelal geen sprake is van face-to-face contact met de UBO waardoor verificatie van de identiteit aan de hand van een origineel gezien identiteitsbewijs niet mogelijk is. Dit vereiste belemmert de klantenacceptatie en is een niet proportionele maatregel. Zeker ook gezien de komst van het UBO-register dat al een additionele mitigerende maatregel is. De toevoeging van UBO in dit kader lijkt te zijn gebeurd zonder reflectie op de praktische gevolgen voor de uitvoerende partijen. In praktische zin lijkt deze toevoeging moeilijk tot niet uitvoerbaar.

Voorstel: De verwijzing naar de UBO verwijderen.

Ten aanzien van het UBO-register vragen wij ons overigens af hoe de verdere ontwikkeling van het UBO-register te plaatsen zijn in het licht van de recent door de EC voorgestelde wijzigingen op de Richtlijn.



Art. 33 lid 1 sub d

Financiële instellingen moeten de aard en omvang van het gehouden uiteindelijk belang van de UBO vast leggen.

We gaan ervanuit dat omvang toeziet op het percentage aandelen, stemrechten, winstrechten van de UBO. Bij het hebben van feitelijke zeggenschap door bijvoorbeeld 2 bestuurders, of 2 personen hoger leidinggevend personeel is omvang niet goed in percentages uit te drukken.

Verder merken wij op dat het vastleggen van de aard en omvang voor financiële instellingen een aanvullende administratieve last betekent. Wij begrijpen dat het voor de opsporing van belang kan zijn om het exacte percentage te kennen. Voor de financiële instelling zelf is het feit of de UBO 35% of 36% van de aandelen houdt minder van belang dan het feit dat hij de UBO is.

Voorstel: Dit aanpassen in het voorstel.

Art. 34a

De Minister stelt voor een nieuw artikel over privacy in de wet op te nemen. Hieraan kleven de nodige bezwaren t.a.v. het beperkte gebruik en de bewaartermijn.

Door financiële instellingen worden gegevens verzameld. Deze gegevensverzameling vindt plaats op grond van één van de in artikel 8 WBP opgenomen grondslagen. Daarnaast moet ook aan de andere verplichtingen zoals opgenomen in artikel 6 en 7 WBP zijn voldaan. Zo moet er een doeleinde zijn vastgesteld om de gegevens te verwerken. Eén van de in artikel 8 WBP opgenomen grondslagen is de verwerking die noodzakelijk is om aan een wettelijke verplichting te voldoen. Zo is bij de verwerking van de gegevens in het kader van de in de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) sprake van een wettelijke grondslag om deze gegevens te verwerken. In het nu voorgestelde artikel 34a is opgenomen dat deze gegevens niet voor andere doeleinden mogen worden gebruikt dan het voorkomen van witwassen en het financieren van terrorisme. Veel van de gegevens die door financiële instellingen worden verwerkt, worden ook verwerkt voor andere doeleinden en gebaseerd op een andere in artikel 8 genoemde grondslag. Zo verwerken financiële instellingen NAW gegevens voor het aangaan van een overeenkomst, in het kader van haar zorgplicht, maar ook om te voldoen aan andere wettelijke verplichtingen dan de Wwft, bijvoorbeeld om te voldoen aan de Algemene wet inzake rijksbelasting. De nu voorgestelde bepalingen en de toelichting lijkt onvoldoende recht te doen aan de mogelijkheid om op grond van deze verwerkingsgronden en doeleinden gegevens te verwerken.

Voorstel: Dit artikel aanpassen zodanig dat de uitkomsten van het cliëntenonderzoek ook voor andere doelstellingen gebruikt mogen blijven worden.

Art. 34 a lid 3

In artikel 10 WBP is opgenomen dat gegevens niet langer mogen worden bewaard dan nodig voor de doeleinden waarvoor de gegevens zijn verzameld. Het voorgestelde artikel 34a lid 3 geeft invulling aan de bewaartermijn die zou moeten gelden voor gegevens financiële instellingen in het kader van de Wwft verzamelen. In (de toelichting bij) dit wetsvoorstel is opgenomen dat na het verstrijken van de bewaartermijn de persoonsgegevens moeten worden vernietigd. Zoals hiervoor aangegeven worden door financiële instellingen dezelfde persoonsgegevens voor meerdere doeleinden verwerkt. Zo wordt een adres van een klant vastgelegd in het kader van de Wwft, maar ook in het kader van het contract dat met de klant gesloten wordt. Ook de klantrelatie kan voor meerdere doeleinden vastgelegd worden. De beperking zoals die nu in lid 3 en de daarbij behorende toelichting is opgenomen, lijkt onvoldoende recht te doen aan deze verwerkingsmogelijkheden.

Voorstel: De ruimte die de Wet bescherming persoonsgegevens biedt te benutten door de volgende (cursieve) passage aan lid 3 toe te voegen:

3. Een instelling vernietigt de persoonsgegevens die zij uit hoofde van deze wet heeft verkregen onmiddellijk na het verstrijken van de termijn, bedoeld in artikel 33, vijfde lid, en 34, tenzij bij of krachtens wettelijk voorschrift anders is bepaald *of omdat de instelling de gegevens vanwege een andere wettelijke grondslag mag verwerken.*



Ook in de MvT stellen we voor om aan te geven dat de gegevens nog bewaard mogen blijven indien de instelling is toegestaan de gegevens op basis van een andere wettelijke grondslag te verwerken.

Tot slot vragen wij aandacht voor de privacy van klanten nadat een melding aan de FIU is gedaan. Wij verwijzen naar onze algemene toelichting op dit punt.

Artikel 38 lid 3

Het voorgestelde artikel 38 is een bewerkte vorm van het huidige artikel 38. Dat was nodig omdat de Wwft een voortzetting was van de WID, waarin geen cliëntenonderzoek aan de orde was. Daarom was een inhaalslag nodig, waarbij voor alle klanten alsnog een cliëntenonderzoek moest worden ingesteld. Daarbij gaf de wet (risico gebaseerd) aan binnen welke termijn dit moest gebeuren.

Gelet op de huidige aanpassingen is zo'n artikel nu niet nodig. Artikel 38 kan vervallen. De verplichting om de gegevens over de klant actueel te houden (art 3 lid 12) is hier voldoende.

Als er toch behoefte bestaat aan zo'n overgangsartikel, dan wijzen wij er op dat de verplichting om 'senior management' te laten beslissen (art 38 lid 3) in de huidige wet alleen betrekking heeft op de relatie met klanten die op grond van artikel 9 een hoog witwasrisico met zich meebrengen. Het is niet risico gebaseerd en ook zeer bewerkelijk als senior management nu zou moeten beslissen over het voortzetten van relaties met alle klanten.

Voorstel: Dit artikel te laten vervallen. Mocht dit niet worden gehonoreerd, dan in de MvT verduidelijken dat de beslissing door het 'senior management' alleen noodzakelijk is voor klanten met een hoog witwasrisico en niet voor alle bestaande relaties.